

Sanat soivat verkossa

”Ryhmäläiset voivat kommentoida toistensa tekstejä ja jatkaa niitä.”

Verkkokirjoittamisessa on tapahtunut viime vuosina suuri murros. Sähköposteista ja skypeistä on siirrytty sosiaaliseen mediaan. Puhutaan uudesta internetistä, joka on muuttanut käyttäjien roolin kuluttajasta ja vastaanottajasta aktiiviseksi tuottajaksi.

Sosiaalisessa mediassa yksilö ja ryhmät tuottavat yhteisiä merkityksiä helppokäyttöisten teknologioiden avulla. Tällaisia maksuttomia teknologioita ovat muun muassa Twitter, Facebook, blogit, wikipedia ja erilaiset yhteisöt. Kyseessä on painopisteen muutos siihen, että käyttäjät ovat samaan aikaan myös aktiivisia sisältöjen ja merkitysten tuottajia.

Käyttäjän ja kuluttajan roolin muutos näkyy monella osa-alueella kirjoittamisen eri lajeissa. Sosiaalinen media alkaa näyttellä merkittävää roolia tiedonvälityksessä. Uutisoinnissa lisääntyy koko ajan kansalaisjournalismi, jossa tavalliset ihmiset tuottavat tietoa erilaisista aiheista, lokaaleista asioista globaaleihin. Esimerkiksi vuonna 2004 tapahtuneessa Aasian tsunamikatastrofissa tieto välittyi ja apua organisoitiin YouTuben, blogien ja tekstiviestien välityksellä.

Kirjallisessa maailmassa sosiaalisen median rooli on myös hi taasti mutta varmasti muuttamassa toimintatapoja. Kirjoittajat voivat ideoida itse kirjoitusprosessin sosiaalisessa mediassa tai osallistua yhteisöllisen teoksen kirjoittamiseen, kuten esimerkiksi taannoin tehdyssä twitter-romaanissa. Teatterit harjoittavat alueellista haastattelu- ja tutkimustoimintaa esityksiä valmistaessaan ja raportoivat edistymisestään blogiin. Savonlinnan oopperajuhlat valmistaa yhteisöllisesti kirjoitetun oopperan vuoden 2012 festivaaleilleen. Tekijyys on yhä konkreettisemmin muuttumassa moniääniseksi ja yhteisölliseksi sosiaalisen median maailmassa. Medios-hankkeessa kehitetty Noodi on yksi yhteisöllisen kirjoittamisen uusi työkalu.

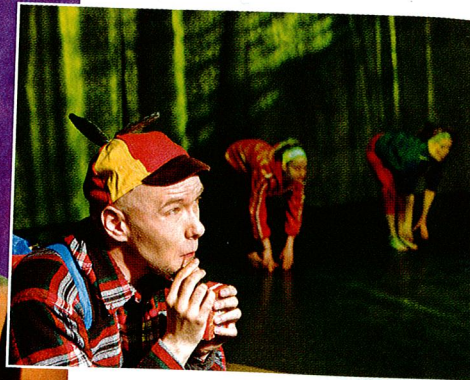
Helsingin Kaupunginteatterin, Metropolia Ammattikorkeakoulun ja m-cultin Medios-hanke pohti osallistavan median sovelluksia ja työkaluja suomalaisten käyttäjien – esimerkiksi koulujen, vanhainkotien, harrastajateatterien tai sanataideryhmien – näkökulmasta. Hankkeen eräs tulos oli elokuussa 2010 julkaistu Noodi, yhteisölliseen käsikirjoittamiseen

tarkoitettu työkalu. Noodissa kirjoittajat perustavat oman kirjoittajaryhmän, jonka sisällä tekstit jaetaan koko ryhmän kesken.

Ryhmän vetäjä voi jättää ryhmäläisille uutisia (käsikirjoituksemme valmistui viime yönä!) ja tehtäviä (kirjoita kohtaus, jossa päähenkilömme kohtaa vaaleanpunaisen elefantin). Ryhmäläiset puolestaan voivat kommentoida toistensa tekstejä ja jatkaa niitä. Facebookin tavoin ryhmäläiset voivat käyttää statuspäivityksiä, joiden avulla kerrotaan vaikkapa kirjoittamistunnelmista (tähdän ei huvita) tai kysellään neuvoja (mikä ihme on zeugma?).

Noodi tukee yhteistä käsikirjoitusprosessia eri työvaiheisiin suunnitelluilla toimintoilla. Rakennetta voidaan suunnitella rakennetyökalun avulla, kaikki tekstit -näkyvässä voidaan hallinnoida tekstejä ja käsikirjoitusversiossa muokata teksti lopulliseen muotoonsa. Vetäjän ja ryhmän tuoksi on kehitetty oppimateriaali, josta löytyy vinkkejä ryhmän toimintaan sekä mm. erilaisia tehtäviä kirjoittamisen eri vaiheisiin.

Noodia kokeiltiin ensimmäistä kertaa käytännössä tammi-maalis-

Free Hugs-esityksessä kuplamuovi-
tehtaassa työskentelevä Sebastian
(Juha Kyyrö) juo pillimehuja ja haa-
veilee onnesta.

Yksi kolmesta päähenkilöstä on Vera (Ilona Ruohomäki), diskosten kuningatar. Bilehileet (Tero Kaipainen, Anton Krylov, Anni Pellikka) ovat täynnä kateutta.

kuussa 2010, kun sen avulla kirjoitettiin *Free Hugs* -niminen näytelmä. Kirjoittajat etsittiin internetin yhteisöpalveluista, ja he olivat 16–25-vuotiaita nuoria. Elokuussa 2010 sai Helsingin Kaupunginteatterin Studio Pasilassa ensi-iltansa esitys, jonka käsikirjoittamisvaiheessa toimittiin isona työryhmänä – käsikirjoittajia oli yhteensä 14. *Free hugs – eli kolme tarinaa siitä, miten koskaan ei voi tietää mikä arpa voittaa* – kertoi rakkauden kaipuusta ja nuorista kaupungissa. ■

KIINNOSTAAKO NOODI?

Ota yhteyttä:

<http://noodi.metropolia.fi>
<http://oppimateriaali.wikidot.com>
Projektituottaja **Eeva Meltio:**
eeva.meltio@metropolia.fi
Yhteisöllisen käsikirjoittamisen kouluttaja **Jarkko Suhonen:**
jarkko.suhonen@metropolia.fi

MEDIOS on sosiaalisen median menetelmien ja työkalujen kehittämissä, jonka tavoitteena on kehittää avoimen lähdekoodin ohjelmia, yhteisöllistä mediaa ja digitaalisen tarinankerronnan menetelmiä. Projektin tuottaa helppoja työkaluja ja menetelmiä, joita voidaan käyttää sivistys- ja hyvinvointialoilla aktiivisen kansalaisuuden tukena. Hanke jatkuu vävääseen 2011 ja sitä rahoittaa sekä Euroopan Sosiaalirahasto että Uudenmaan ELY-keskus.

Lisätietoja <http://mediosmetropolia.fi>